

Profielschets Raad van Toezicht Universiteit van Amsterdam

Op 10 juni 2016 heeft de huidige Raad van Toezicht (RvT) van de Universiteit van Amsterdam (UvA) besloten zo spoedig als mogelijk haar taken over te dragen, om ruimte te maken voor nieuwe leden. De minister van OCW benoemt de nieuwe (interim)leden van de Raad van Toezicht in eerste instantie voor een jaar. Daartoe is een profielschets opgesteld. In de profielschets zijn de wettelijke taken en algemene geldende eisen ten aanzien van deskundigheid en functioneren opgenomen, alsmede de taak en rol van de Raad van Toezicht gezien de belangrijke publieke taak die de UvA, als grote onderwijsinstelling, vervult. Daarnaast zijn de Centrale Ondernemingsraad (COR) en de Centrale Studentenraad (CSR) van de UvA gevraagd om kleuring te geven aan de huidige context van de UvA en de uitdagingen waar de nieuwe RvT voor staat. COR en CSR vormen samen de "Gezamenlijke Vergadering".

Wettelijke taken en samenstelling Raad van Toezicht

De UvA is een openbare universiteit. Om die reden worden de leden van de RvT benoemd door de minister van OCW. De Raad bestaat uit drie tot vijf leden die worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar. De samenstelling, taken en bevoegdheden van de RvT zijn zodanig dat de raad een deugdelijk en onafhankelijk toezicht kan uitoefenen. Dat betekent dat de leden geen directe belangen hebben bij de universiteit en niet tevens werkzaam zijn bij een ministerie dan wel lid van de Eerste of Tweede Kamer der Staten-Generaal. Zij hebben zitting op persoonlijke titel en oefenen hun functie uit zonder last of ruggespraak. Bij de benoeming wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een evenwichtige verdeling van de zetels over mannen en vrouwen. Een van de leden wordt benoemd op voordracht van de Gezamenlijke Vergadering (van COR en CSR).

De RvT houdt, met het oog op de taken van de universiteit, toezicht op de uitvoering van werkzaamheden en de uitoefening van bevoegdheden door het College van Bestuur (CvB), staat dit college met raad ter zijde en treedt op als werkgever van het CvB.

De RvT is belast met het goedkeuren van belangrijke beleids- en verantwoordingsdocumenten zoals het instellingsplan, het bestuurs- en beheersreglement, de begroting en de jaarrekening. Daarnaast benoemt de RvT de leden van het CvB en ziet toe op de naleving van wettelijke verplichtingen en de omgang met de branchecode, op doelmatige en rechtmatige besteding van de middelen uit de Rijksbijdrage en op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg. De RvT pleegt ten minste twee keer per jaar overleg met de medezeggenschap (COR en CSR).

Functieprofiel

Van de leden van de RvT wordt een onafhankelijke, kritische opstelling ten opzichte van het CvB verwacht. De leden van de RvT hebben affiniteit met het specifieke karakter van een wetenschappelijke instelling en hebben inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen, zowel nationaal en internationaal. De leden zijn in staat samenhangen in vraagstukken te zien en gewichtige zaken te onderscheiden. Daarnaast hebben de leden ervaring met dan wel kennis van het besturen van grote professionele organisaties en participeren in een breed netwerk, relevant voor het functioneren van de raad.

In de samenstelling van de RvT moeten verschillende competenties zijn vertegenwoordigd. Daarbij gaat het in ieder geval om expertise op het gebied van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek maar ook om financiële expertise, risicobeheer, personeel en organisatie, kennis van het openbaar bestuur en managementervaring met betrekking tot grote en complexe organisaties.

Van de voorzitter van de RvT wordt een initiërende rol verwacht bij de mening- en besluitvorming van de raad. De voorzitter is een 'bruggenbouwer' die beschikt over het natuurlijk gezag om sturing te geven aan het integrale proces van toezicht, zodat er sprake is van een goede samenwerking binnen de raad en een gevarieerde maar samenhangende inbreng van de leden. Daar hoort ook een goede relatie met de medezeggenschap bij. Hij of zij beschikt daarnaast over brede bestuurlijke kennis en ervaring binnen een grote professionele instelling (overheid, bedrijfsleven, non-profit) en over een breed netwerk (regionaal, nationaal en internationaal) bij (mogelijke) strategische partners van de universiteit.

Context

In verband met de adviesbevoegdheid op het profiel van de RvT en de uitdagingen waar de UvA voor staat, zijn de COR en de CSR van de UvA gevraagd om input te leveren op de profielschets. Hiermee is nadere kleuring gegeven aan de huidige context van de UvA waarbinnen de RvT moet functioneren.

Universiteit van Amsterdam

De UvA staat nationaal en internationaal aangeschreven als een goed presterende, brede, algemene instelling voor hoger onderwijs in Nederland, waar uitstekend onderwijs gekoppeld is aan uitstekend onderzoek. De instelling wil getalenteerde studenten, onderzoekers en docenten aantrekken en hen een stimulerende omgeving bieden waarin talent optimaal benut kan worden. De UvA heeft een internationale uitstraling en is aantrekkelijk voor buitenlandse studenten die zich aangetrokken voelen tot Amsterdam, een stad die ambitie, intellectuele ontplooiing en creativiteit hoog in het vaandel draagt.

Het CvB van de UvA vormt een Personele Unie met het CvB van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Beide instellingen hebben een eigen RvT. Op dit moment treden de leden van de RvT UvA op als adviseur van de RvT HvA, en vice versa en vergaderen de leden gezamenlijk. Op dit moment wordt de samenwerking met de HvA onderzocht en geëvalueerd. De evaluatie zou kunnen resulteren in herziening van bovenstaande situatie.

Het huidige collegelid met de portefeuille bedrijfsvoering, vastgoed en financiën van de UvA zal per 1 januari 2017 zijn functie neerleggen. Goed, stabiel financieel beleid en bestuurlijke continuïteit zijn essentieel voor de UvA. Het is daarom noodzakelijk dat er tijdig een nieuw collegelid wordt aangesteld voor deze portefeuille, zodat er voldoende ruimte is voor de overdracht. Het is hierbij van belang dat het nieuwe collegelid draagvlak geniet bij de academische gemeenschap van de UvA en dat de medezeggenschap nauw betrokken wordt bij de benoemingsprocedure.

Uitdagingen

Aan de UvA hebben zich de afgelopen paar jaren in hoog tempo allerlei ontwikkelingen voorgedaan, onder meer vastgelegd in het zogenaamde tien-punten-plan. Het CvB heeft zich, met instemming van de RvT, gecommitteerd aan dit plan. In dit kader staat de RvT van de UvA voor een aantal concrete uitdagingen. Zo zijn naar aanleiding van de Maagdenhuisprotesten in het voorjaar van 2015 twee commissies en één subcommissie opgestart die onderzoek doen naar de financiën, diversiteit, en democratisering en decentralisering. Zij komen rond de zomer van 2016 met hun bevindingen. Het ligt binnen de taken en verantwoordelijkheden van de RvT om het CvB met raad terzijde te staan bij het gevolg geven aan de bevindingen van deze commissies. De RvT moet hierbij bewaken dat het proces zorgvuldig verloopt en dat alle betrokken partijen, zoals de medezeggenschap, goed gehoord en betrokken worden. De RvT moet de ruimte bieden om deze ontwikkeling door te maken, maar daarnaast moet er wel op worden toegezien dat deze ontwikkelingen bevorderlijk zijn voor het beleid of kwaliteit van de UvA. Hiervoor is kennis van het universitaire landschap vereist. De RvT heeft tot taak om deze ontwikkelingen te volgen en in goede banen te leiden wanneer daar aanleiding toe is.

In het afgelopen jaar is zowel op de UvA als landelijk het debat ontstaan over de rolverdeling tussen CvB, RvT en medezeggenschap. Op de UvA is behoefte aan een brede discussie over de interne governance en de bestuurlijke verhoudingen binnen de instelling, waaronder de rol van de RvT. Komend jaar moet hierover binnen de UvA het gesprek plaatsvinden om, binnen de geldende wettelijke kaders, tot een heldere rolverdeling te komen die kan rekenen op draagvlak binnen de instelling. Een goede samenwerking met de medezeggenschap en het CvB staat hierin centraal.

Aanvullende profieleisen

Gezien de specifieke situatie van de UvA hebben de COR en de CSR tevens meer kleuring gegeven aan de gevraagde competenties binnen de RvT:

De leden van de RvT zijn integer en hebben voldoende tijd beschikbaar om aan de instelling te besteden. De voorzitter van de RvT heeft veel ervaring met het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en toont betrokkenheid bij en heeft kennis van de instelling. De voorzitter heeft een open houding en is communicatief vaardig. Over beleid en besluitvorming wordt binnen de UvA open en helder gecommuniceerd. Tegenstellingen worden blootgelegd en risico's worden benoemd. Daarnaast dient actief te worden gewerkt aan het creëren en behouden van draagvlak en ruimte te zijn voor het bottom-up ophalen van ideeën over de richting van de universiteit.

De voorzitter heeft daarnaast ook een brede maatschappelijke blik en legt zijn/haar oor te luister bij alle relevante partijen. Hij/zij heeft inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen in het hoger onderwijs op zowel nationaal als internationaal niveau. Hij/zij heeft oog voor discoursveranderingen binnen de instelling en maatschappij. Transparantie is daar een belangrijk thema in. Hij/zij heeft inzicht in de heersende opvattingen over het universitair bestuur die leven binnen de instelling en draagt de gekozen richting van UvA intern en extern uit.